

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o určitých opatreniach v súvislosti s krajinami, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov, na účely ochrany zásob rýb“

COM(2011) 888 final – 2011/0434 (COD)

(2012/C 229/21)

Spravodajca: **Gabriel SARRÓ IPARRAGUIRRE**

Európsky parlament (17. januára 2012) a Rada (19. januára 2012) sa rozhodli podľa článku 43 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o určitých opatreniach v súvislosti s krajinami, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov, na účely ochrany zásob rýb“

COM(2011) 888 final – 2011/0434 (COD).

Odborná sekcia pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 11. mája 2012.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 481. plenárnom zasadnutí 23. a 24. mája 2012 (schôdza z 23. mája 2012) prijal 149 hlasmi za, pričom nikto nehlasoval proti a 11 členovia sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Závery

1.1 EHSV v plnej miere súhlasí s návrhom nariadenia a zároveň víta rozhodnutie Komisie predložiť tento návrh, pričom ju vyzýva, aby ho dôsledne uplatňovala.

1.2 EHSV sa nazdáva, že krajiny, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov sú jasne definované. Myslí si však, že podmienka stanovená v článku 3 ods. 1 písm. b) druhá zarážka by sa mala upraviť takto: „vedú k rybolovným činnostiam, ktoré by takúto zásobu znížili pod úroveň, ktoré dokážu produkovať **alebo umožňujú zaručiť** maximálny udržateľný výnos“.

2. Súvislosti

2.1 Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve z 10. decembra 1982 (UNCLOS) a dohoda o uplatňovaní ustanovení UNCLOS týkajúcich sa ochrany a využívania transzonálnych populácií rýb a populácií rýb migrujúcich na veľké vzdialenosti zo 4. augusta 1995, známa pod názvom „dohoda OSN o populáciách rýb“, požadujú spoluprácu všetkých krajín, ktorých flotily využívajú uvedené zásoby.

2.2 Takáto spolupráca sa má zriadiť v rámci oblastných rybolovných organizácií (ORO).

2.3 V prípade, že ORO nemajú právomoci pre príslušné zásoby, táto spolupráca sa zriadi prostredníctvom ad hoc dohôd medzi krajinami, ktoré majú záujem na takomto rybolove.

3. Úvod

3.1 Návrh nariadenia sa zameriava na tretie krajiny so záujmom na rybolove zo zásob, ktoré sú predmetom spoloč-

ného záujmu týchto krajín a Únie, a bez ohľadu na existujúce spôsoby rybolovu a/alebo práva, povinnosti a záujmy ostatných štátov a Únie vykonávajú tieto krajiny rybolovné činnosti, ktoré ohrozujú udržateľnosť uvedených zásob, a nespolupracujú s Úniou pri využívaní týchto zásob.

3.2 Návrh nariadenia stanovuje osobitné opatrenia, ktoré prijme Únia s cieľom podporiť príspevok týchto krajín k zachovaniu takýchto zásob.

3.3 Rámec prijímania týchto opatrení sa vytvára s cieľom zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť zásob spoločného záujmu Európskej únie a týchto tretích krajín.

3.4 Na uplatňovanie týchto opatrení návrh vymedzuje podmienky, na základe ktorých sa určí, že krajina umožňuje neudržateľný rybolov, stanovuje právo tejto krajiny na vypočutie a dáva jej príležitosť, aby prijala nápravné opatrenia. Ďalej stanovuje posúdenie environmentálneho, obchodného, hospodárskeho a sociálneho vplyvu opatrení pred ich prijatím a ich rýchle ukončenie, ak krajina, ktorá umožňuje neudržateľný rybolov, prijala potrebné opatrenia, ktorými prispeje k zachovaniu zásoby spoločného záujmu.

3.5 Keďže Európska únia je lukratívnym cieľovým trhom pre produkty rybolovu, má osobitnú zodpovednosť pri zabezpečovaní toho, aby sa uvedená povinnosť týchto krajín spolupracovať plnila, a preto návrh nariadenia stanovuje rýchle a účinné obchodné opatrenia proti štátom, ktoré sú zodpovedné za opatrenia a postupy vedúce k nadmernému využívaniu zásob rýb.

3.6 Na tento účel navrhuje obmedzenie dovozu výrobkov z rýb, ktoré ulovili plavidlá vykonávajúce rybolov zo zásob spoločného záujmu v rámci zodpovednosti krajiny, ktorá umožňuje neudržateľný rybolov, ako aj obmedzenie poskytovania

prístavných služieb takýmto plavidlám okrem naliehavých prípadov núdze. Ďalej tiež navrhuje zabrániť tomu, aby sa rybárske plavidlá Únie alebo rybárske vybavenie Únie mohlo použiť na rybolov zo zásob spoločného záujmu v rámci zodpovednosti krajiny, ktorá umožňuje neudržateľný rybolov.

3.7 Návrh vymedzuje druh opatrení, ktoré možno prijať a zavádza všeobecné podmienky prijímania takýchto opatrení, aby boli založené na objektívnych kritériách, ktoré budú nákladovo efektívne a v súlade s medzinárodným právom, najmä s dohodou, ktorou sa zakladá Svetová obchodná organizácia.

3.8 S cieľom zabezpečiť účinnú a koherentnú činnosť Únie návrh ďalej zohľadňuje opatrenia stanovené v nariadení (ES) č. 1005/2008 z 29. septembra 2008, ktorým sa ustanovuje systém Spoločenstva na zabráňovanie nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu, na odrádzanie od neho a jeho odstránenie.

3.9 Komisia sa nazdáva, že s cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa ňu mali preniesť vykonávacie právomoci. Tieto právomoci by sa mali uplatňovať prostredníctvom vykonávacích aktov, ktorými sa ustanovuje postup preskúmania v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011. Týmto nariadením sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie.

3.10 Z naliehavých dôvodov by sa však rozhodnutia o tom, či sa opatrenia majú prestať uplatňovať, mali prijať ako okamžité uplatniteľné vykonávacie akty, čo je tiež v súlade s uvedeným nariadením o kontrole.

3.11 EHSV v plnej miere súhlasí s opatreniami navrhnutými v predkladanom návrhu nariadenia.

4. Analýza návrhu a pripomienky výboru

4.1 Predmet a rozsah pôsobnosti

4.1.1 Týmto návrhom nariadenia sa ustanovuje rámec prijímania určitých opatrení týkajúcich sa činností a politik tretích krajín súvisiacich s rybolovom, a to s cieľom zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť zásob spoločného záujmu Európskej únie a týchto tretích krajín.

4.1.2 Preto sa návrh v súlade s UNCLOS týka akejkoľvek zásoby, ktorej dlhodobá udržateľnosť je spoločným záujmom Európskej únie a týchto tretích krajín a jej riadenie sa zabezpečuje spoločne.

4.1.3 Opatrenia prijaté podľa tohto návrhu sa môžu uplatňovať vo všetkých prípadoch, v ktorých sa vyžaduje spolupráca s Úniou pri spoločnom riadení zásob spoločného záujmu, a to aj vtedy, ak sa takáto spolupráca uskutočňuje v rámci ORO alebo podobného subjektu.

4.2 Krajiny, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov

4.2.1 Tretiu krajinu možno označiť za krajinu, ktorá umožňuje neudržateľný rybolov, ak:

4.2.1.1 nespolupracuje s Úniou v oblasti riadenia zásoby spoločného záujmu v plnom súlade s ustanoveniami UNCLOS, ktoré sú spomenuté v bode 2.1 návrhu stanoviska,

4.2.1.2 neprijala žiadne opatrenia v oblasti riadenia rybolovu, alebo

4.2.1.3 prijala takéto opatrenia bez toho, aby riadne zohľadnila práva, záujmy a povinnosti ostatných strán, a najmä Európskej únie, a tieto opatrenia v oblasti riadenia rybolovu posudzované v súvislosti s opatreniami Únie buď samostatne alebo v spolupráci s ostatnými krajinami vedú k rybolovným činnostiam, ktoré by takúto zásobu znížili pod úrovne, ktoré dokážu produkovať maximálny udržateľný výnos.

4.2.1.4 Úrovne zásoby, ktoré dokážu produkovať maximálny udržateľný výnos sa určia na základe najlepších dostupných vedeckých odporúčaní.

4.2.2 EHSV sa nazdáva, že krajiny, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov sú jasne definované. Myslí si však, že podmienka stanovená v článku 3 ods. 1 písm. b) druhá zarážka by sa mala upraviť takto „vedú k rybolovným činnostiam, ktoré by takúto zásobu znížili pod úrovne, ktoré dokážu produkovať **alebo umožňujú zaručiť** maximálny udržateľný výnos“.

4.3 Opatrenia, ktoré možno prijať v súvislosti s krajinami, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov

4.3.1 Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov prijať nasledujúce opatrenia v súvislosti s krajinami, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov:

4.3.1.1 určiť krajiny, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov;

4.3.1.2 v prípade potreby určiť konkrétne plavidlá alebo flotily, na ktoré sa určité opatrenia uplatňujú;

4.3.1.3 zaviesť kvantitatívne obmedzenia na dovoz do Únie týkajúce sa rýb a z nich vyrobených produktov rybolovu alebo produktov rybolovu obsahujúcich takéto ryby, ktoré pochádzajú zo zásoby spoločného záujmu a ktoré boli ulovené pod

kontrolou krajiny, ktorá umožňuje neudržateľný rybolov. Tento zákaz dovozu do Únie sa týka rýb alebo vyrobených produktov pochádzajúcich z ktorejkoľvek inej krajiny, ak pochádza zo zásoby spoločného záujmu;

4.3.1.4 zaviesť kvantitatívne obmedzenia na dovoz do EÚ týkajúce sa rýb a všetkých pridružených druhov, ako aj z nich vyrobených produktov rybolovu alebo produktov rybolovu obsahujúcich takéto ryby, ktoré boli ulovené za rovnakých podmienok, aké sú uvedené v predchádzajúcom bode. Tento zákaz dovozu pridružených druhov ulovených v rámci rybolovu zo zásoby spoločného záujmu krajinou, ktorá umožňuje neudržateľný rybolov, sa vzťahuje na všetky ostatné krajiny;

4.3.1.5 zaviesť obmedzenie používania prístavov Únie plavidlami plaviacimi sa pod vlajkou krajiny, ktorá umožňuje neudržateľný rybolov zo zásoby spoločného záujmu, a plavidlami určenými na prepravu rýb a produktov rybolovu pochádzajúcich zo zásoby spoločného záujmu, ktoré boli ulovené buď plavidlami plaviacimi sa pod vlajkou krajiny, ktorá umožňuje neudržateľný rybolov alebo plavidlami, ktorým táto krajina udelila povolenie, pričom sa plavia pod inou vlajkou. Takéto obmedzenia sa neuplatňujú v prípadoch vyššej moci alebo tiesňovej situácie v zmysle ustanovení UNCLOS týkajúcich sa týchto prípadov, avšak len v súvislosti so službami nevyhnutne potrebnými na nápravu takýchto situácií;

4.3.1.6 zakázať hospodárskym subjektom Únie nákup rybárskych plavidiel, ktoré sa plavia pod vlajkou krajín, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov;

4.3.1.7 zakázať zmenu vlajky rybárskych plavidiel Únie za vlajku krajín, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov;

4.3.1.8 zakázať členským štátom povoľovanie dohôd o prenájme rybárskych plavidiel s hospodárskymi subjektmi z krajín, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov;

4.3.1.9 zakázať vývoz rybárskych plavidiel, ktoré sa plavia pod vlajkou členského štátu, alebo rybárskeho vybavenia a materiálu potrebného na rybolov zo zásoby spoločného záujmu do krajín, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov;

4.3.1.10 zakázať uzatváranie súkromných obchodných dohôd medzi občanmi členského štátu a občanmi krajín, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov, v rámci ktorých by plavidlo plaviace sa pod vlajkou príslušného členského štátu využívalo rybolovné možnosti takýchto krajín;

4.3.1.11 zakázať spoločné rybárske operácie, na ktorých sa zúčastňujú rybárske plavidlá plaviace sa pod vlajkou členského štátu a rybárske plavidlá plaviace sa pod vlajkou krajiny, ktorá umožňuje neudržateľný rybolov.

4.3.2 Výbor sa nazdáva, že týmito opatreniami sa musí dosiahnuť, aby krajiny, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov, prestali takýto rybolov povoľovať. Tieto opatrenia považuje za

najúčinnnejšie, aké môže Únia prijať, a preto zároveň víta rozhodnutie Komisie predložiť tento návrh nariadenia, ktorý rozširuje a rozvíja opatrenia stanovené v nariadení o nezákonnom rybolove, a zároveň ju vyzýva, aby tento návrh dôsledne uplatňovala, a to za čo najprísnejšej kontroly. Upozorňuje ju tiež na to, že aj keby boli Svetovej obchodnej organizácii predložené sťažnosti, nesmie zapochybovať o tom, či toto nariadenie ďalej uplatňovať, pretože je to spôsob, akým možno zaručiť dlhodobú udržateľnosť zásob spoločného záujmu Európskej únie a tretích krajín.

4.4 *Všeobecné požiadavky týkajúce sa opatrení prijatých na základe návrhu nariadenia*

4.4.1 Všeobecne sa požaduje, aby:

4.4.1.1 sa prijaté opatrenia vždy týkali zachovania zásoby spoločného záujmu, pričom sa budú uplatňovať v spojení s obmedzeniami týkajúcimi sa rybolovu, ktorý vykonávajú plavidlá Únie, alebo obmedzeniami týkajúcimi sa výroby alebo spotreby v rámci Únie, ktoré sa vzťahujú na ryby a z nich vyrobené produkty rybolovu alebo produkty rybolovu obsahujúce takéto ryby patriace k druhom, v súvislosti s ktorými sa uvedené opatrenia prijali v zmysle tohto nariadenia. Tieto obmedzenia sa v prípade pridružených druhov môžu uplatňovať iba v prípade, ak sú ulovené počas vykonávania rybolovu zo zásoby spoločného záujmu;

4.4.1.2 prijaté opatrenia boli v súlade s povinnosťami vyplývajúcimi z medzinárodných dohôd, ktorých je Únia zmluvnou stranou a akýchkoľvek iných príslušných noriem medzinárodného práva;

4.4.1.3 prijaté opatrenia zohľadnili opatrenia, ktoré sa už prijali v rámci nariadenia (ES) č. 1005/2008 o nezákonnom rybolove;

4.4.1.4 prijaté opatrenia navzájom nediskriminovali krajiny, v ktorých platia rovnaké podmienky a aby tieto opatrenia neobsahovali skryté obmedzenia medzinárodného obchodu;

4.4.1.5 Komisia vyhodnotila environmentálne, obchodné, hospodárske a sociálne účinky týchto opatrení;

4.4.1.6 prijaté opatrenia predpokladali vhodný systém ich presadzovania zo strany príslušných orgánov.

4.4.2 EHSV považuje tieto požiadavky za logické, a preto s nimi súhlasí.

4.5 *Požiadavky pred prijatím opatrení*

4.5.1 Keď bude potrebné prijať opatrenia v súlade s predkladaným návrhom, Komisia to vopred oznámi dotknutej krajine, oboznámi ju s dôvodmi a opíše opatrenia, ktoré by sa mohli

prijat' podľa tohto nariadenia. Zároveň tejto krajine oznámi, že ešte pred uplatnením týchto opatrení má primeranú možnosť odpovedať na oznámenie v písomnej forme a napraviť situáciu.

4.6 Obdobie uplatňovania opatrení

4.6.1 Prijaté opatrenia sa prestanú uplatňovať, keď krajina, ktorá umožňuje neudržateľný rybolov, prijme vhodné nápravné opatrenia dohodnuté s Úniou a prípadne aj s ostatnými dotknutými krajinami, alebo ak nebude ohrozený dosah opatrení na ochranu príslušných zásob, ktoré prijala EÚ buď samostatne, alebo v spolupráci s inými krajinami.

4.6.2 Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov určí, či boli splnené podmienky vopred dohodnuté s dotknutou krajinou, a rozhodne, že prijaté opatrenia sa prestanú uplatňovať.

4.6.3 Na základe riadne opodstatnených naliehavých dôvodov súvisiacich s nepredvídaným narušením sociálnej alebo hospodárskej situácie Komisia prijme okamžité uplatniteľné vykonávacie akty s cieľom rozhodnúť, že prijaté opatrenia sa prestávajú uplatňovať.

4.6.4 Aby sa toto nariadenie správne uplatňovalo, Komisii bude pomáhať výbor ustanovený v súlade s nariadením (EÚ) č. 182/2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie.

4.6.5 EHSV súhlasí s navrhnutým spôsobom zrušenia prijatých opatrení a okamžité uplatnenie z naliehavých dôvodov považuje za logické, a to najmä v prípade rozvojových krajín.

V Bruseli 23. mája 2012

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Staffan NILSSON
